

सावित्रीबाई फुले कन्या कल्याण पारितोषिक योजना
दारिद्र्य रेषेखालील जोडप्यांना मुलगा नसताना
त्यांनी एक किंवा दोन मुलींच्या जन्मानंतर कुटुंब
नियोजन शस्त्रक्रिया करून घेतल्यास त्यांच्या मुली/
मुलींकरिता विशेष प्रोत्साहनात्मक योजना.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक - साफुयो- २००४/१५११/प्र.क्र.२९७/कु.क.३

मंत्रालय, मुंबई-४०००३२

दिनांक : २४ एप्रिल, २००७

- संदर्भ :- १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.एनपीसी-१०९४/ प्र.क्र.१६१/कु.क.१,
दिनांक - ०७ डिसेंबर, १९९५.
२) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. साफुयो- १०९६/७२७/प्र.क्र. ६५/कु.क.१
दिनांक - १८ सप्टेंबर, १९९६.
३) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र. एयावि १६९७/प्र.क्र.४५५/५०,
दिनांक - ८ ऑगस्ट, १९९७.
४) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. साफुयो- १०९८/२२०/प्र.क्र. ८६/कु.क.४,
दिनांक - ४ फेब्रुवारी, १९९९.
५) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. लोसंधो-२०००/प्र.क्र. ५७/००/कु.क.१
दिनांक - ९ मे, २०००.
६) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. साफुयो- २०००/प्र.क्र.२१०/कु.क.३,
दिनांक - १२ ऑक्टोबर, २०००.
७) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण माता बाल संगोपन आणि शालेय
आरोग्य, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.राकुक्का/लोबमु/ साफुयो योजना/कक्ष १/७५,
दिनांक ४ मार्च २००५.

प्रस्तावना :- महाराष्ट्र शासनाने स्त्रियांचा सामाजिक दर्जा उंचाविण्याच्या दृष्टीने कुटुंबात केवळ एक अथवा दोन मुलीनंतर कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया करून घेणाऱ्या जोडप्यांना प्रोत्साहन-मिळावे या हेतूने शासन निर्णय दिनांक ७ डिसेंबर, १९९५ अन्वये सावित्रीबाई फुले कन्या कल्याण पारितोषिक योजना दिनांक १ एप्रिल, १९९५ पासून सुरु केली होती. तदनंतर शासन निर्णय दिनांक १८ सप्टेंबर, १९९६ अन्वये सदर योजना सुधारित करून दिनांक १ एप्रिल १९९६ पासून अंमलात आणण्यात आली. त्यानंतर सन २००० मध्ये जाहीर करण्यात आलेल्या राज्य लोकसंख्या धोरणातील निर्णयास अनुसरून सदर योजना पुन्हा सुधारित करण्यात आली. या योजनेची अंमलबजावणी करतांना काही अडचणी निर्माण झाल्या आहेत. त्या अडचणींवर उपाययोजना करून या योजनेमध्ये आणखी सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :- सावित्रीबाई फुले कन्या कल्याण पारितोषिक योजनेमध्ये सुधारणा करून ही योजना दिनांक १ एप्रिल, २००७ पासून खालीलप्रमाणे संशोधित शासन मंजूरी देत आहे. सदर योजनेचा लाभ फक्त वारिश्य रेषेखाली नोंद झालेल्या कुटुंबातील लाभार्थ्यांनाच देय राहिल.

योजनेचे स्वरूप

२. अ) एका मुलीनंतर शस्त्रक्रिया केल्यास शस्त्रक्रिया केलेल्या व्यक्तीस रु.२,०००/- रोख व मुलीच्या नांवे रु.८,०००/- राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्र स्वरूपात.
- ब) दोन मुलीनंतर शस्त्रक्रिया केल्यास शस्त्रक्रिया केलेल्या व्यक्तीस रु.२,०००/- रोख व प्रत्येक मुलीच्या नांवे रु.४,०००/- याप्रमाणे रु.८,०००/- ची राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्र स्वरूपात.

योजनेच्या अटी व शर्ती

३. सदर योजनेच्या अटी व शर्ती खालीलप्रमाणे राहतील :-
 - १) सदर योजनेचा लाभ फक्त महाराष्ट्र राज्यात अधिवासी (Domiciled) कुटुंबांनाच देय होईल.
 - २) लाभार्थी हा वारिश्य रेषेखालील कुटुंबाच्या यादीमधीलच असावा.
 - ३) पती किंवा पत्नीने केलेली कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया राज्यातील शासन मान्य संस्था अथवा नोंदणीकृत वैद्यकीय व्यवसायिक रुग्णालयात दिनांक १ एप्रिल, २००७ रोजी अथवा तदनंतर केलेली असावी.
 - ४) पती किंवा पत्नीपैकी कोणीही यापूर्वी नियोजीकरण शस्त्रक्रिया केलेली नसावी.
 - ५) सदर योजनेच्या लाभार्थींना फक्त एक अथवा दोन मुली असल्यात परंतु मुलगा मात्र नसावा.

घरोल अटी व शर्तीची पूर्तता होत नसल्यास असे अर्ज अपात्र समजण्यात यावेत. अशा अर्जदारांना याबाबत १ महिन्याच्या आत कळवावे.

अर्ज करण्याची पध्दत :-

४. वृहन्मुंबई क्षेत्रामधील लाभार्थींना विशेष अधिकारी, कुटुंब कल्याण युनिट, वृहन्मुंबई महानगरपालिका एफ/वर्किंग विभागाचे कार्यालय, ३ रा मजला, परळ, मुंबई ४०००१२ यांचेकडे, इतर महानगरपालिका / नगरपालिका क्षेत्रामधील लाभार्थींना आरोग्य अधिकारी यांचेकडे आणि राज्यातील इतर ठिकाणाच्या लाभार्थींना जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद यांच्याकडे सदर योजनेच्या अर्जाचे नमुने विनामूल्य मिळतील.

एक मुलगी असल्यास त्या मुलीचे वय एक वर्ष पूर्ण झाल्यानंतर आणि दोन मुली असल्यास, दुसऱ्या मुलीचे वय १ वर्ष पूर्ण झाल्यानंतर अर्जदारास वसेल संबंधित अधिकाऱ्यांकडे अर्ज मिळतील व उक्त अर्जात संपूर्ण माहिती भरून सदर अर्ज खालील कगदपत्रासह वर नमूद केलेल्या संबंधित अधिकाऱ्यांकडे लाभार्थीने शस्त्रक्रिया केल्यापासून ३ वर्षांच्या आत सादर करणे आवश्यक आहे.

સદર યોગદાનથી આવશ્યક અમલેલી કમળદાત્રી :-

- १) प्रथम "अ" वर्षे दिलेल्या विविध माग्यात भरलेल्या प्रजे,
- २) शस्त्रांक्या नेत्र्यामंथनेने प्रथम "ब" वर्गात नमून्यातील नेत्रांतून आश्रित शस्त्र प्रमाणपत्र,
- ३) शिवावरण पोशकनी प्रजे,
- ४) भक्ता शोधनाच्या राखणा विविध आज्ञांना माध्यमिक परीक्षे उत्तीर्ण झाल्याचा दाखला किंवा आमंत्रणपत्र, नगरपालिका विविध महानगरपालिका व इतर नगरपालिका प्रमाणपत्र प्राप्त करी घ्याव्याची प्रजे,
- ५) शस्त्री भाषांतरात गट संकलन आधेवर्षी किंवा तहसिलदार यांनी राखण कट्टी, शस्त्रांक्या नेत्र्यामंथनेने कुटुंबाच्या शस्त्रीमंथने समाविष्ट असल्याच्या दिनेल्या प्रमाणपत्राची प्रमाणपत्र प्रजे,
- ६) सहरी भाषांतरात नगरपालिका / महानगरपालिका यांना राखण कट्टी, शस्त्रांक्या नेत्र्यामंथनेने कुटुंबाच्या शस्त्रीमंथने समाविष्ट असल्याच्या दिनेल्या प्रमाणपत्राचे प्रमाणपत्र प्रजे,

योजनेची कार्यपद्धती

[illegible][illegible]

७. प्रमाणपत्रोत्पत्त्या नांदवकीत अर्जदाराचे नांव व राहणी पत्ता, न्यायालयी नांव व दाव्या वल मुद्दं पत्र, गुप्तते नियोजन शास्त्राप्रमाण मर्याद भेदकाच्या अंशकीचा मूळ प्रमाणपत्राचे प्रत्येक, न्याय, प्रमाणपत्राचे प्रमाणपत्र अर्जदाराची प्रमाणपत्रे ग्रीष्माव्यावाचेतनी अर्जदारी अर्जाचे प्रमाणपत्र, न्याय, मर्याद नांदवकी पत्राचे प्रमाणपत्र प्रमाणपत्र अर्जदारी नांदवकी.

८. या संज्ञासंगत प्रत्येक ग्रंथस्यानं प्राप्त झालेले अनेक व्यक्तिगत वृत्तान्त व निवृत्ती नमूनेही या संग्रहाच्या अंगावा अडव्याल प्रत्येक गांध्याच्या दृढ चारित्र्यपूर्ण अंतीसक रचिलेले आजीव्य मेव, वृद्ध व वृत्तान्त, मध्य भाग संगोपन आणि शान्ति आशीर्वा, पूर्ण वास्तविकते सर्व मेल्या सज्जित संशोधने, शिष्टा परिषद, अग्रणी अभिकारी, महानगरपालिका / नगरपालिका व विशेष पात्रातले वृद्ध व वृत्तान्त, मुंबई, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई यांनी यादर वरून आवड्यन, मुंबई. (२) या नमूनेत संग्रहित काही नमूनेही

अनुसरली जाते किंवा नाही याची खातरजमा करण्याची जबाबदारी अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे यांची राहिल.

१. अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद व जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी जिल्हा प्रसिध्दी अधिकारी व जिल्हा विस्तार व माध्यम अधिकारी यांच्या मदतीने या योजनेस पुरेशी प्रसिध्दी द्यावी.

१०. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, मुख्य अधिकारी अथवा प्रशासक, नगरपालिका शाणि आयुक्त, महानगरपालिका यांनी आपल्या कार्यक्षेत्रात या योजनेचे अर्ज पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध करून देण्याची दक्षता घ्यावी.

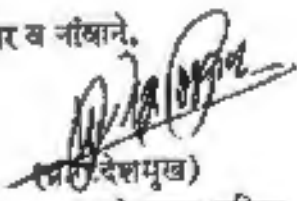
११. या योजनेखालील तरतुदीच्या संदर्भात अडथळा अथवा प्रश्न निर्माण झाल्यास त्याबाबत अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे मार्फत शासनाकडे संदर्भ करावा. अशा कोणत्याही वादग्रस्त मुद्द्याबाबत शासनाने दिलेला निर्णय अंतिम राहिल.

१२. सदर योजनेखाली पात्र ठरलेल्या जोडप्यांचे जिल्हा स्तरावर मोठ्या प्रमाणात प्रसिध्दी देऊन सत्कार करावे. या संदर्भात आवश्यक ती कार्यवाही मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद / मुख्य अधिकारी अथवा प्रशासक, नगरपालिका/आयुक्त, महानगरपालिका यांनी करावी.

१३. सदर योजनेखालील खर्च, मागणी क्र.आ-३ "२२३५-सामाजिक सुरक्षा व कल्याण -०२-समाजकल्याण - १०२ (१) (बी) सावित्रीबाई फुले कन्या कल्याण योजना (२२३५ २३८ ६) " या मुख्य लेखाशिर्षाखाली मंजूर कराव्यात आलेल्या अर्धसंकल्पीय तरतुदीतून भागविण्यात यावा. सदर योजनेसाठी मंजूर केलेली तरतूद खर्च करण्यास आह्वरण व संवितरण अधिकारी म्हणून अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

१४. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनीपचारिक संदर्भ क्रमांक ५९२/२००६/व्यय-१३, दिनांक २० मे, २००६ व नियोजन विभागाच्या अनीपचारिक संदर्भ क्र.१६४/२००६/व्य-१४७२, दिनांक ७ जुलै, २००६ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व जाबाने.

महाराष्ट्र शासनसचे अवर सचिव

प्रति.

राज्यपालांचे सचिव

मुख्यमंत्र्यांचे सचिव

उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव

मंत्री, राज्यमंत्री राज्य मंत्रालय सचिव (सर्व)

मुख्य संचालक, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

अपर मुख्य संचालक/प्रधान संचालक/सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग

विभागीय संचालक (कुटुंब कल्याण), केंद्र शासन, ८४/२, पर्वती पहिल मज्जा, अर्धन विस्तार.

सहकार नगर, पुणे

संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (५ प्रती)

आंतरांग संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, (५ प्रती)

सहसंचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, पुणे.

अपरसंचालक, आरोग्य सेवा, विभागीय मंडळे (सर्व).

विभागीय आयुक्त (सर्व)

प्रशासक / महानगरपालिका आयुक्त, (सर्व महानगरपालिका)

आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका (सर्व)

मुख्याधिकारी (राष्ट्र नगरपालिका)

संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, नगरपालिका प्रशासन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

जिल्हा धार्याधिकारी, राष्ट्रीय नगरपालिका (सर्व)

जिल्हाधिकारी (सर्व)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

विशेष अधिकारी, कुटुंब कल्याण युनिट, वृहन्मुंबई महानगरपालिका, खांडे एफ/एडिशन, मरल, मुंबई.

महालेखापाल-१, महाराष्ट्र (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुसूचिता) मुंबई.

महालेखापाल-२, महाराष्ट्र (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुसूचिता) नागपूर.

आयुक्त व लेखा अधिकारी, मुंबई.

निजारी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई

जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)

अपरसंचालक, कुटुंब कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई यांना विनंती की, या योजनास राज्यात

सर्वत्र व्यापक प्रसिध्दी देण्यात यावी.

सहसंचालक/आस्थापक/अवर संचालक/कक्षा अधिकारी (सर्व), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

नियंत्रक नस्ती, कायदास कु.क. ३.

(शासन निर्णय क्रमांक : साकुसो-१००४/१५११/१८. क.२१७/कु.क.स. दिनांक १६ एप्रिल, २००७ चे सहपत्र)

जोडपत्र - अ

सावित्रीबाई फुले कन्या कल्याण परितोषिक योजना

(कुटुंब कल्याण शस्त्रक्रिया करून घेणाऱ्या जोडप्यांतील पती व पत्नीने भरून द्यावयाच्या अर्जाचा नमुना)

१)	पतीचे संपूर्ण नांव	:-	
२)	पत्नीचे संपूर्ण नांव	:-	
३)	सध्याचा पत्ता	:-	
४)	कायमचा पत्ता	:-	
५)	पतीची जन्मतारीख	:-	
६)	पत्नीची जन्मतारीख	:-	
७)	दारिद्र्य रेषेखालील नोंदीचा क्रमांक :-		
८)	ह्यात अपाऱ्यांची संख्या	:-	
१)	एक मुलगी	:-	
२)	दोन मुली	:-	

(लागू असलेले त्या क्रमांकापुढे ✓ खुण करावी)

- ९) जोडप्यातील शस्त्रक्रिया करून घेणाऱ्या व्यक्तीचे नांव :-
- १०) शस्त्रक्रिया करून घेतल्याचा दिनांक :-
- ११) शस्त्रक्रिया करून घेतल्याच्या दिनांकास असलेले वय :-
१)	पतीचे वय	वर्ष	महिने
२)	पत्नीचे वय	वर्ष	महिने
३)	पहिल्या मुलीचे वय	वर्ष	महिने
४)	दुसऱ्या मुलीचे वय	वर्ष	महिने

१२) श्री.
श्रीमती

आम्ही प्रतिज्ञापूर्वक लिहून देतो की -

- १) आम्हा उभयतांना फक्त एक /दोन मुली आहेत मात्र एकही मुलगा नाही.

- २) आम्हा उभयतापैकी कोणावरही या अगोदर निर्बीजीकरण शस्त्रक्रिया करण्यात आलेली नाही.
- ३) निर्बीजीकरण शस्त्रक्रिया यदाकाचित् अपत्यही ठरली तर वैद्यकीय गर्भपात शस्त्रक्रिया करून घेण्यात येईल.
- ४) पुनर्नसजोडणी शस्त्रक्रिया करून आम्ही यापुढे आणखी अपत्यास जन्म देणार नाही.
- ५) आम्ही आमच्या मुलीचे/मुलींचे संपूर्ण ससीकरण करून घेणार आहोत.
- ६) आम्ही आमच्या मुलीचे/मुलींचे विवाह तिच्या/त्यांच्या वयाची १८ वर्ष पूर्ण होईपर्यंत करणार नाही.

वरील प्रतिज्ञांचे आम्ही पालन केले नाही अथवा वर दिलेली माहिती खोटी आढळल्यास आमच्या मुली/मुलींस मिळणाऱ्या राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रावर आमच्या मुली/मुलींचा हक्क राहणार नाही, हे आमच्या माहित असून मान्य आहे.

ठिकाण :-

पतीचे नांव व सही

दिनांक :-

पत्नीचे नांव व सही

या संस्थेमध्ये शस्त्रक्रिया झाली त्या संस्था प्रमुखाच्या समक्ष वरील सहया केल्या असल्याबद्दल

ठिकाण :-

संस्था प्रमुखाचे नांव, सही

दिनांक :-

व शिक्का

(शासन निर्णय क्रमांक : सप्रुयो-२००४/१५११/प्र. अ. २१७/कु. क. ६, दिनांक २६ एप्रिल, २००७ चे सहपत्र)

जोडपत्र - ब

सावित्रीबाई फुले कन्या कल्याण परितोषिक योजनेसाठी
शस्त्रक्रिया झाल्याबद्दल खावयाचे प्रमाणपत्र

मी खाली सही करणार आहे.

पदनाम

पत्ता

प्रमाणित करतो की, श्री./श्रीमती

संपूर्ण पत्ता

मय वर्ष

यांचे घर

दोरो

कुटुंब कल्याणाची निर्बीजीकरण शस्त्रक्रिया दिनांक

रोजी करण्यात आली.

ही शस्त्रक्रिया डॉ.

(वैद्यकीय अधिकार्याने नांव)

(पदनाम) यांनी केली आहे.

(कृ.मा.प.)

ही शस्त्रक्रिया श्री.----- व श्रीमती -----

यांची वैद्यकीय तपासणी करण्यात आली व त्यामध्ये दोघापैकी कोणत्याही यापूर्वी निर्बीजीकरण शस्त्रक्रिया करण्यात आली नसल्याचे आढळले.

२. निर्बीजीकरण शस्त्रक्रिया दिनांक ----- रोजी करण्यात आली असून संस्थेच्या आर-३ नोंदवहीमध्ये सहीकन्याचा अनुक्रमीक ----- आहे.

३. श्रीमती ----- ह्या सध्या गरोदर नाहीत.

ठिकाण : शस्त्रक्रिया करणाऱ्या वैद्यकीय

दिनांक : अधिकाऱ्याचे नांव व सही-----

ठिकाण : संस्था प्रमुखाचे नांव व सही

दिनांक : संस्थेचा शिक्का -----